

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.,
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăne 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada
Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat la loterie.

O surprindere.

(Ivp.) E extrem de neplăcută pentru stăpânitorii noștri surprinderea ce le-a venit dela Viena. Li supără rău, pentru-că le trage o dungă peste socoteală. Și le-a venit cum pe neașteptate surprinderea. Nici prin minte nu le trecea, că pactul legat cu Austria și sancționat în toată regula, se mai poate lăsa de pedeci și poate fi zguduit în temelile sale. Și eată că poate fi amenințat și acum, când patrioții noștri credeau că l-au trecut peste toate miseriile și începeau să se simțească bine la umbra lui.

Dar' vorba veche: „nu știu din care tufă sare ieșure”. Nu știu patrioții noștri, că mai este un for legal, care poate să le strice bucuria. Și le-a stricat-o. Comisiunea însărcinată din partea parlamentului austriac cu controlarea datorilor de stat, a denegat estradarea sumei de cincizeci și nouă milioane de florini, asemnată guvernului austriac prin rescript împărătesc, în scopul, ca în înțelesul pactului legat cu Ungaria, să o folosească pentru — regularea valutei.

Acesta e faptul, care constituie surprinderea pentru guvernul nostru și-i face să verse foc și venin de năcaz. Întreaga presă maghiară se tânguște amar de cele întâmplate la Viena, și se teme de și mai rău. Se teme că Cehii vor pune în praxă amenințarea făcută, că „asta-i numai începutul”. Se teme, că cu toată sancționarea, pactul se face — prav.

Eată de exemplu cum se tânguște „Bud. Hirup”:

— „Noi, și alții cu noi, — scrie numitul ziar, — suntem de credință, că atacul e îndreptat nu numai în contra valutei și a guvernului Clary, ci e totodată preludiul războiului care se va începe în reichsrath, în contra întregului pact. Să nu uităm, că minoritatea germană a agitat mai vehement în contra pactului; prin urmare, dacă acum îi întoarce și majoritatea spatele, cum crede guvernul austriac să străbată cu pactul? Clary ne este nouă dator să-l facă, pentru-că s'a obligat să-l facă. Dar ce am câștigat dacă nu se poate ține de cuvânt și — demisionează? Republicitatea o avem, ce e drept, în legea noastră și în ordonanțele de dincolo; dar' în cele din urmă rămâne hârtie și una și alta, dacă nu se execută. „Narodni Listi” dela Praga zice, că e imposibilă învingerea unei majorități pentru pactul cu Ungaria, și că nu rămâne alt expedient decât — uniunea personală. Noi încă n'am ajuns până aici. Nici zările partidei independiste nu cer mai mult decât bancă maghiară separată, și teritorii vamal independente; ceea-ce, cum se știe, nu formează parte pragmatică din pactul dela 67. Dar' partidele austriace, în nebulone lor pasiuni și în nemărginita lor ură față de Ungaria nici nu se opresc până la uniunea personală. Dar' se nu ne perdem cumpătul și să grijim, ca influența câștigată la Coroană, în urma turburărilor interne din Austria, să nu o pierdem. Cu încrederea în sine, care evită abandonarea drepturilor și a intereselor; cu prudența care alege cu îngrijire mijloacele ce duc la scop, putem să ajungem, ca Ungaria să se fărâșească fără a pierde din turburărilor austriace, asigurându-și prezentul și viitorul.”

Și cam pe tonul acesta o duc toate gazetele maghiare. Se tem că pactul va trebui să fie de nou pus la ordinea zilei, pentru a-l vota și Austria pe cale constituțională; și se tem că Austria nu-l va vota, ci va decreta desfacerea de către Ungaria, minându-o necesarmente spre uniunea personală. Dar' Maghiarilor nu le trebuie uniunea personală. Acuma când se ved în strimtoare, o

spun că nu le trebuie; și se ferească chiar și kossuthiștii de ea, deși până acum visul lor de aur era tocmai uniunea personală.

Va să zică, patrioții noștri recunosc că pactul cu Austria, și în cosecință, dualismul, e pentru ei o necesitate, pentru-că numai la umbra lui pot să dea pe grozavii. Fără pact și fără dualism rolul lor s'ar reduce aproape la nimica. Și le-ar căde rău oamenilor să peară rolul de conducere și de supremație.

Suntem mulțumiți a pute constata din însăși tăgăuirile stăpânitorilor noștri că-și tem viitorul, pe care-l fac acum pendent dela legarea pactului, și că-și pun toată nădejdea în Coroană, asupra căreia au câștigat o — influență, și revenim asupra celor cincizeci și nouă milioane.

Chestia stă astfel: Una din condițiunile regulării valutei este scoaterea din curs a hârtiilor (notelor) de stat, cari reprezintă o valoare de o sută douăsprezece milioane de florini. Cu schimbarea lor a fost însărcinată banca austro-ungară, astfel, ca în locul notelor de stat să emită piese de câte zece coroane în aur și de câte cinci coroane în argint. Guvernele țărilor dualiste s'au obligat deci să depună la banca austro-ungară valoarea acestor piese, în sumă de 112 milioane florini, în aur. Din suma aceasta cade pe Austria 784 milioane, iar pe Ungaria 216 milioane. Guvernul austriac luase dispoziții, ca partea ce cade pe Austria să fie acoperită astfel: Cincizeci și nouă milioane din un fond de rezervă, menit pentru regularea valutei, restul din escedentele de casă. Cele cincizeci și nouă de milioane sunt însă puse sub paza unei comisii parlamentare, însărcinată cu controlarea datorilor de stat. Guvernul a provocat deci comisii să se pună la dispoziție suma numită, pentru a o folosi în scopul estradării banilor, din motivul, că ea e comisiune parlamentară, emisă din partea parlamentului, iar convenția pentru a cărei împlinire cere guvernul banii nu e legată pe cale constituțională, adică cu știrea și voea parlamentului, prin urmare ar comite act de ilegalitate, dacă ar estrada suma cerută.

Acesta e faptul. Din el se vede clar, că comisiunea a purces foarte corect, pentru-că fiind ea organ al parlamentului, e dator să apere interesele și prestigiul parlamentului și nu poate să aproabe și sancționeze acte săvârșite în dosul parlamentului și cu încurajarea parlamentului. Fiecare om ne neprecupatat așa va înțelege lucrul și-l va aplacida. De aceea îl aproabă și cercurile parlamentare din Austria, toate, fără deosebire de partid. Prin urmare e aproape sigur, că plenul parlamentului se va identifica cu vederile comisiei, și va zice și el să nu se pună banii la dispoziția guvernului.

Și atunci? Asta e ce nu se știe și ce face pe egemonii noștri să-și teamă viitorul. Numai trei soluțiuni sunt posibile:

Comisiunea va reveni asupra concludului luat și-l va schimba, acordând estradarea banilor ceruți; eventual va aduce parlamentul un astfel de conclud, contrar propunerii comisiei.

Cabinetul Clary își va da demisiunea.

Reichsrath-ul va fi disolvat.

La care din aceste soluții se va recurge, nu se știe. Vedem însă că egemonii noștri simțesc vântul rece ce suflă dinspre Viena și de frică că-i mătură dela putere se ascund sub mantaua — Coroanei — asupra căreia au câștigat influență.

Dar' vântul îi va scoate și de acolo!

Sibiu, 13 Nov. n.

În chestia valutei. „Neues Wiener Tagblatt” anunță, că comisiunea însărcinată cu controlarea datorilor de stat se va întruni mâine, Marți, de nou, pentru a reveni asupra celor cincizeci și nouă milioane de florini, cu cari ne ocupăm la primul loc. Cum până mâine, Marți, e rezolvată și chestia cuotei, ne vine a crede, că întreaga manevră cu cele cincizeci și nouă de milioane n'a fost decât o mica trăsetură de șah, cu intențiunea se bage trică în egemonii noștri și să-i facă să se învoiască la urecarea cuotei.

„PATRIA”. După o scurtă întrerupere, ziarul național român din Bucovina a început să fie de nou confiscat. Din numărul ultim lipsește o parte bună din primul articol, care a fost, cum se vede, prea pipărat pentru nasul guvernului local, — precum și o cronică, în care era discutată situația insuportabilă din Bucovina.

Boala principelui Carol. Se scrie dela Sinaia, că micul principe Carol este foarte bine și se speră, ca în curând se poată eși din casă. Prințul se joacă prin odaie și a început să prindă putere. M. S. Regele merge aproape zilnic la castelul Foișor, unde stă mult cu micul principe.

CABINETUL CLARY. Lui „Pester Lloyd” i se telegrafează dela Viena știrea, că prin cercurile parlamentare de acolo se privește ca sigură apropiată retragerea a cabinetului Clary dela conducerea afacerilor publice. Mai departe decât până la mijlocul lui Decembrie nu va rămâne la nici un cas în funcție.

Quota. Din parte oficială se comunică faptul, că pertractările purtate între cele două comisii, ezmise pentru stabilirea cuotei, nu vor fi de astădată zadarnice. La o perfectă înțelegere nu vor ajunge ele nici de astădată, dar' se vor apropia mult una de alta, și asta e destul, ca guvernele se poată face ce mai trebuie făcut, anume, se pășească fiecare în fața parlamentului sau cu un proiect de lege referitor la regularea cuotei. Comisiunile probabil iși-au terminat ieri, sau își vor termina astăzi lucrările, și astfel în decursul săptămânii acesteia va fi rezolvată cu siguranță chestia cuotei. E vorba ca pentru Ungaria quota să fie urcată la 35, în care cas deputatul Polonyi a prorocit o revoluție în Ungaria. Auzi acolo!

În contra lui „Zde”. Ziarele din Boemia încep să iee poziție în contra lui „Zde” și se facă atent publicul, că demonstrațiunile la controale militare nu sunt bune, fiindcă propagă insubordinarea la miliție. Unde am ajunge, dacă toate actele ce se lovesc în literile legii, vin încurajate din partea publicului, care pune chiar premii pentru călcarea datorinței de supunere?

Așa zice o foaie cehă, constatând totodată, că demonstrațiunile se fac numai în provincă, pe când în Praga, capitala țării, nimeni nu-și bate capul cu „Zde”. Semnul deci că agitatorii au teren de activitate numai în provincă. Elementele sănătoase se se ferească însă de a deveni unelte în mâna agitatorilor! Dacă la noi ar scrie astfel o foaie maghiară în contra lui „jelen”, publicul maghiar i-ar executa întreaga redacție!

Pentru meserii.

— Discursul ministrului român al lucrărilor publice —

Dr. C. Istrati.

(Urmare și fine).

Să revenim acum la ale noastre. Asistăm astăzi la o sărbătoare rară, aceea a inaugurării unei școli de meșteșuguri în țara noastră. Iubitori nu mai ai hârtiei și condeiului, se pare-că avem oroadă de industrie și comerț. Meșteșugarul, ori-care ar fi el, acest cinstit și înalt mijloc de câștig al vieții, pare-că nu prea există în gusturile noastre.

Popor de păstori și acum în urmă agricultori, privim din contemplațiunea în care ne-am deprins a sta în natură, cu oare-care milă pe cel-ce cu sudoarea frunții, dând mii de lovituri de ciocan, își câștigă zilnic existența. Uităm că din această muncă a eșit adevăratul progres. Uităm că ciocanul și unelte mecanicului, au servit științei și fericirii omului pe pământ.

Fiecare lovitură de ciocan, este o muncă rodnică adusă nu numai persoanei, sau țării, dar' omenirii întregi.

Schinteia ciocanului ca și schinteia inteligenței, a dat și prin roade utile omenirii.

Școala aceeași de meșteșuguri, pe care o inaugurăm astăzi, cu cele trei secții ale sale: potcovărie, lăcătușerie și ferărie, este, cred, ceva nou în deprinderile noastre actuale.

Că ea răspunde la un adevăr, la o necesitate reală, aceasta va dovedi-o viitorul apropiat, o dovedesc acești copii, cari în număr mai mare decât m'am așteptat, vin să ne ceară scutul ei, pentru-ca prin muncă și învățatură să devie utili lor și familiilor lor, precum și țării.

E o fericire de a vedea indemnul acestor copii și se pare-că, ei cari reprezintă viitorul și prin virsta lor, au simțit mai bine decât alții necesitățile vieții viitoare, greutățile și condițiunile de viață a secolului de muncă în care curând vom intra.

Dorința mea când am înființat această școală, a fost departe de a face ceea ce se chiamă o școală. Dela aceste instituțiuni, ea doară numai numele îl poartă. Am voit și doresc ca ea să fie un atelier patronat de stat. Chiar internat, dacă condițiunile noastre sociale ar fi altele, îl găseam inutil și chiar vătămător. Nu doresc a crește copii în pension cu cafea cu lapte, muncind pe îndelete și care găsesc în urmă atelierul un infern pentru viață; doresc, din contră, ca ei să lupte zilnic cu greutățile dela început, să aibă numai strictul necesar, ca cea de pe urmă caldă de un meșter cu suflet; să fie însă plătiți dela început pentru munca lor.

Eată de ce regulamentul l'am alcătuit în această direcție, astfel că în momentul când absolvenții vor lucra, cu câțiva franci pe zi într'un atelier oarecare pentru a-și susține mica lor familie, se se simtă fericii și stimând specialitatea lor, pentru care trebuie să tindem ca ei să aibă un adevărat cult, să facem astfel ca ei să fie fericii, să lucreze cu dor, cu pricepere și cu satisfacerea de a îndeplini un rol în mișcarea noastră economică. Se știe ei că viitorul, ori-cât de fericit ar pute fi, e al celor-ce lucrează, plece ei ori-cât de jos.

O școală însă, ori-care ar fi dorința noastră, ori-care ar fi priceperea și abnegația pusă de administrația centrală, sau de diriguitorii ei, nu va fi niciodată ceea ce doresc să fie această școală de meșteșuguri, dacă domniile voastre toți, orașeni și județeni, Români și înainte de toate oameni cu inimă și conștiință de îndatorire ce aveți ca cetățeni, nu veți da concursul vostru acestei instituțiuni.

În curând ea va produce, și, sunt convins că va produce bine. Faceți dar' ca ori-ce lucrare, fie ea de ordine publică, la primărie sau județ, fie ea de ordine particulară, ca orașeni sau județeni, să o executați numai în această școală. Doresc ca ea să fie nu numai o instituțiune cu menirea de a crea anume breslăși, dar' în același timp să răspundă la o necesitate localnică, să o iubiți, încurajați și susțineți.

Nu trebuie ca această școală să fie o nouă sarcină în bugetul țării, atât de încărcat, atât de greu de echilibrat. Doresc ca ea, ca un adevărat atelier ce este, să se întrețină singură; mai mult decât atât, să fie o sursă de avuție pentru comerțul local, să fie un mijloc de câștig pentru copilul ce va

asuda muncind în ea, precum și pentru meșterul ce se va chinul, ca prin priceperea sa, lucrările să fie bune și solide.

Această școală, pentru care vă rog pe toți să o cinstiți și iubiți, se află de fapt pusă la baza mijloacelor noastre de renaștere pe calea tehnică, pe calea industrială, pe calea economică. Ea este, ca să zic astfel, învățământul primar tehnic. Dacă, cum doresc și cum urez, ea va da rezultate bune, căci sper a o mari încă cu câte o secție de: tinichigerie, gîmgerie, stolerie și dogărie, atunci vor avea rost școlile tehnice în adevăratul sens al cuvântului, și astfel se va urmări mai departe planul nostru de mișcare conștientă pentru asigurarea viitorului neamului nostru.

Bacău, de care sunt legat prin atâtea suveniri scumpe; Bacău, care a fost totdeauna o sursă de energie și viață; Bacău, în care s'a născut atâți oameni mari ai trecutului și ai epocii noastre contemporane, sunt sigur că înțelege voința mea, căci este voința voastră a oamenilor de bine; sunt sigur că va susține gândul meu care este un gând românesc și va contribui astfel la începutul realizării emancipării noastre economice, fără care un popor liber nu poate să existe.

Aduc dar' cele mai călduroase urări pentru reușita acestei școli, făcând un special apel la meșteri, la conducători și la ucenici.

Fac aceleași urări de fericire și prosperitate orașului și județului Bacău.

Îmi mai rămâne o plăcută datorie aceea de a mulțumi Prea Sf. Sale părintelui Conon Bacăoanul, locoșitor de episcop al Romanului, atât pentru serviciul religios ce a binevoit a ofica, cât și pentru călduroasele cuvinte și povești ce a pronunțat, și care eșind din inimă și suflet, vor produce efectul dorit școlii deschisă astfel sub cele mai bune auspicii.

Sasii la Berlin.

— Scrisoare particulară a „Tribunei”. —

Berlin, 10 Noemvrie n.

După-cum se știe există în Berlin o reuniune, compusă din lumea cea mai aleasă prusiană, cu scop de a supraviețui și promova interesele naționale germane în străinătate: „Schulverein für Erhaltung des Deutschthums im Auslande”.

În 6 Nov. n. a ținut această reuniune o sedință festivă cu următorul program: „Siebenbürgen, Land und Leute, de Dr. Waldeyer, fostul rector al universității din anul trecut; mai multe melodii executate de d-șoara Regina Zigler din Brașov și un raport al activității societății.

Dr Waldeyer bolnăvindu-se instantaneu i-a luat locul profesorul univ. Harnack, care încă a făcut parte din deputația trimisă la festivitatea Sasilor din Transilvania.

Profesorul Harnack face istoricul colonisării Sasilor și arată că dacă până acum n'a putut fi maghiarizat, cauza e, că Sasii s'au ocupat aproape fără excepțiune cu agricultura și că țărănul sas a petrecut multe zile negre împreună cu țărănul român, cauzate de tendințele de maghiarizare. Puțini au devenit nobili și acestia au folosit puțin Sasilor. Prof. Harnack trece apoi la evenimentele politice cari au produs încorporarea Transilvaniei la Ungaria și arată că în drepturile Transilvănenilor mult s'a promis, puțin s'a dat. Arată apoi starea culturală a Sasilor și afirmă, că 1200 persoane de nația săsească există de prezent, cari au menirea a ridica starea culturală a Sasilor (preoți, învățători etc.)

Descrie entuziasmul cu care a fost primită deputația berlineză de către Sasii. Tricolorul unguresc ce au trebuit Sasii să-l pună printre tricolorul lor, n'a putut influența de loc asupra sentimentelor germane, — zise el în mijlocul aplaudărilor.

Descrie apoi Brașovul, atât de frumos, și esclamează la urmă: Brașovul e un oraș german la colțul Asiei (aplaude frenetice).

Pericolul pentru nația și biserica săsească e destul de mare. S'a afirmat că Sasii ar pute fi romanizați, ceea-ce nu poate fi adevărat și nici nu trebuie să ne temem de așa ceva; nu Sasii, ci pământul săsesc e amenințat a fi romanizat, căci nația săsească foarte stăgneră în creșterea populației, vinde succesiv pământul la țărani români.

Este însă în voia lor ca sistemul de doi să-l pășească, spre a paraliza ori-ce pericol din partea Românilor.

Nu tot așa stă lucrul cu maghiarizarea, căci aceasta nu depinde de Sași, ci de tendințele șoviniste și aci zace pericolul pentru națiunea săsească.

E de observat apoi, zice oratorul, că Sasul nici nu e atât de energic contra asupririlor, după-cum e Românul, deși de altfel Românii sunt cu mult mai asupriți.

La banchet am șezut, zise mai departe prof. Harnack, lângă »römischer Erzbischof.« un bărbat foarte inteligent și am conversat mult cu el. »Wir sind nicht niederzukämpfen« zise »der römische Erzbischof«, căci pe lângă energia noastră, mai avem și o religioasă deosebită de a Maghiarilor. Și în adevăr, continuă prof. Harnack, e uimitor cu ce energie luptă Românii transilvăneni pentru drepturile lor; departe de a crede afirmațiile inamicilor lor, acest popor trebuie stimat.

Un pericol pentru Sași mai există și în faptul, că o mulțime din ei emigrează în România, care actualmente își ia un avânt industrial din ce în ce mai mare. Sașii prin desertările lor contribuie la bunăstarea a ceea ce țări, care odată va fi rivala lor. Ce a voit se zice prof. Harnack prin această profecție, e treaba Ungurilor să ghicească.

Sașii n'au intențiuni rele contra guvernului maghiar, ei nu voesc decât a li-se respecta drepturile lor, pentru cari trebuie să lupte. Și în adevăr e o ironie a sorții când vedem 7 milioane de locuitori guvernând toate naționalitățile în număr de peste 10 mil. în Transilvania Românii formează o majoritate copleșitoare, pe când Sașii nu sunt mai mulți de 210.000 locuitori.

Ne întrebăm acum, zise mai departe profesorul Harnack, ce putem face pentru Sașii noștri? Direct, nimic; indirect, foarte mult.

Încurajări prin presă, prin vizite repetate în Transilvania, căci ele formează un impuls de luptă pentru ei, și prin bani.

Cum trimitem sume considerabile coloniștilor germani din Africa etc., o putem face și pentru Sașii noștri, cari vorbesc nemțește, dar' pe cari tot nu-i putem înțelege.

Cam aceste au fost punctele principale din discursul profesorului Harnack, care a fost ascultat de cel mai mare număr de profesori universitari și de alte personalități remarcabile din Berlin, de o cunună splendidă de doamne și de un buchet drăgălaș de d-șoare. E de remarcat, că profesorul Harnack s'a așezat pe cât a putut a evita cuvântul de »guvernul maghiar« și el a fost înlocuit aproape prefetunderea cu cuvântul »Maghiari«.

Rolul al 2-lea l-a avut domnișoara Regina Ziegler, o amasoană cu vocea de ânger și cu ochii de demon. A cântat 4 buci, una în dialect săsesc și a fost aplaudată cu frenesie de către publicul present.

Punctul al 3-lea a fost un raport al activității societății, care cred că e mai bine a nu-l publica; o parte nu oferă de altfel decât puțin interes.

Pe urmă a urmat cină comună, unde Transilvania prin fel de fel de descrieri a fost transplantată în Berlin la hotelul »Vier Jahreszeiten«, unde am avut și eu onorarea de a participa.

G. D. C.

Revistă esternă.

Războiul în Africa-sudică.

Ieri și azi nu se semnalează vre-un eveniment de mai mare importanță pe câmpul de război. Se crede că comandantul englez suprem Buller proiectează a ataca pe Buri sau în sud, la Orange, sau în partea vestică, unde Buri nu au forțe mai mari. În Natal deci Englezii s'ar restringe tot numai la defensivă până-ce forțele Burilor nu vor fi slăbite a se îndrepta în alte părți. Se vede că din cauza acestei schimbări de tactică, Buri, după-cum anunță o depeșă, concentrează forța armată în partea sudică a statului Orange și atacă tot mai cu putere orașul Ladysmith.

Din partea vestică se anunță, că Buri bombardază Kimberley.

Ordinele de mobilizare ale guvernului englez urmează unul după altul. În unul se dispune, că rezerviștii chemați sub arme, trebuie să intre încă înainte de 20 l. c. Un alt ordin dispune mobilizarea repentină a secției 50-a pedestră, pentru servicii în Africa-sudică.

În 11 l. c. regina Victoria a trecut în revistă în parcul castelului din Londra un regiment de gardă, care pleacă în Africa. Regina le-a adresat câteva cuvinte de încurajare.

Ziarul »Argus« din Birmingham zice, că mobilizarea Angliei nu sunt toate pentru Africa-sudică. Aceasta e aluziune la conflictul dintre Rusia și Japonia, în Corea, de care Englezii s'au bucură mult.

*) Ni-se pare că aci se face o confuzie de termeni; la »sărbările din Brașov« n'a fost nici un arhiepiscop român. Red.

Din toată lumea.

Împăratul Wilhelm în Anglia. — Consulat nou turcesc. — Din Franța. — Chestia Samoa.

Împăratul Wilhelm în vizita ce o face în Anglia, va petrece în diferite locuri, în Vindsor. la prințul de Wales, la prințul de Devonshire etc. Împăratul va fi însoțit în Anglia de Bülow, care a fost invitat de către regina Victoria. De aci se conchide, că vizița împăratului are scop politic.

Din Berna se anunță, că consiliul federal al Elveției și-a dat învoirea pentru înființarea unui consulat turcesc în Berna. Sultanul voeste să înființeze acest consulat, ca Turcii tineri din Berna și Elveția se poată fi supra-veghiați și planurile lor spionate.

În Paris s'a început la senat pertractarea procesului conjuraților contra republicii Deroulède, Guérin și soții.

De present decurge ascultarea martorilor, cari sunt la 500. Zilnic se întâmplă scene agitate și turbulente.

Anglia și Germania au ajuns la o înțelegere în chestia Samoa, încheiând o convenție. În înțelesul acesteia insulele Samoa se împart între Anglia, Germania și America-de-Nord. O comisie a celor două puteri va împărți zona neutră între posesiunile Angliei și Germaniei. În convenție se observă, că consimțământul Statelor-Unite pare a fi asigurat.

Sinoadele protopopești.

Din tractul Sebeșului-săsesc.

— 10 Noemvrie n.

Protopopea gr-cat din districtul protopopesic al Sebeșului întrunită în sinod tractual în Sebeș, la 9 l. c., cu mare însuflețire, în unanimitate a primit următoarele concluzii protocolare:

Susținerea în întregime ei a autonomiei bisericii gr-cat. decretată prin bule papale, în articulat în legile țării și definită prin canoanele concil. prov. I.

Neacceptarea a nici un fel de subsidu, congruă ori — și ori-ce soi de ajutor oferit din partea stăpânirii în condițiuni umilitoare ca în trecut; ori dacă împărțirea s'ar face pe altă cale, decât prin competența autoritate bisericească.

Concursul moral și material al clerului — la sârbarea cu demnitate a iubileului bicentinar a unirei cu biserica Romei. Ear spre vecinica amintire a celui act epocal, înființarea unui fond de salarizare a protopopei cu numirea »Fondul Atanasie« — întru amintirea și a piului arhierie, sub guvernarea căruia s'a săvârșit acum 200 ani actul fericit al unirei cu biserica Romei. S'au indicat și izvoarele, din cari ar fi a se înființa și ameliora cu timpul acel fond.

După desbaterea și asupra altor agende administrative — s'a ales delegatul tractual în persoana on. N. Munten, preot în Henig.

Vă mărturisesc din inimă, că aduc publicului cetitor al »Tribunei« cu îndoită bucurie aceste concluzii, de oare-ce înaintea eram de opinia pesimistă, că doar' protopopea ar adera așa de cu inimă la concluziile atârător hotărâri.

Astăzi m'am înveselit, văzând pe confrăți cu seriozitate cuvenită apreciând situațiunea critică, nu numai a bisericii, înca privește autonomia ei, ci dând cuvenită satisfacție și reputațiunei arhieriei noastre alterată — ba nesocotită chiar, prin procedura din trecut a guvernului practică la împărțirea ajutorului de stat.

Toți erau de un cuget și simțire întru a esclama: »Mai bine săraci cu onoare, decât ajutoari și supuși odiului posterității«.

Raportorul.

Din tractul D.-Sân-Mărtinului.

În 30 Octomvrie 1899 s'a ținut în D.-Sân-Mărtin sinodul protopopesic. Protopopei s'au prezentat toți și conști de însemnătatea obiectelor, cari au fost puse la ordinea zilei s'au purtat solidari.

De reprezentant al clerului tractual la sinodul arhiericean au ales pe vrednicul și simpaticul preot din Buziaș Basiliu B. Muntenescu, care era să fie aclamat, numai după s'aruirea unui preot, a fost ales prin votisare secretă, întrunind majoritate absolută de voturi.

1. La propunerea preotului Basiliu B. Muntenescu sinodul a primit, că:

a) autonomia sf. bisericii gr-cat. s'au susțină și s'au apere la tot cazul și din toate puterile contra încercărilor de contopire a congresului catolic, să se protesteze, la cas de lipsă să se ceară intervenirea Sfântului Scaun apostolic al Romei și al Maiestății Sale prea bunului nostru Monarch, și dacă cumva pe lângă toate protestările, totuși congresul ar decide înghetarea bisericii noastre în vâltoarea catolicismului, atunci decisiul acela să se considere de nul, ear mandatelor, impunerilor și amestecului străin în afacerile noastre bisericești, să nu li-se de ascultare și nici supunere din partea nici unui preot român gr-cat;

b) bicentenarul sf. uniri să se sârbaze cu toată demnitatea; cu ocaziunea

celebrării festivităților, cari se vor face, să se dispună preoților a explica mai de-amăruntul însemnătatea sf. uniri, ca să știe și să cunoască și poporul nostru că, precum ne tragem originea dela Roma, tot de acolo dela Roma, mama noastră, ca efecte a sf. uniri avem și cultura noastră bisericească și națională; totodată dorința preoților tractuali este, că din incidentul acesta să se înființeze un fond general, la care să contribuie întreg poporul rom. gr-cat., care întru aducerea aminte de sf. unire, să fructifice d. e. întru ajutorarea bisericii-lor și a școalelor, ori pentru înfrumusețarea bisericii, prin ce să documentăm și în faptă, că suntem adevărați urmași ai moșilor și strămoșilor, cari s'au jertfit pentru apărarea și susținerea bisericii noastre și prin urmare și a existenței noastre naționale;

c) încât pentru ameliorarea stărei preoților gr-cat., nefiind alte izvoare reale (? Red.) decât ajutorarea și salarizarea din partea statului, sinodul decide ca acelea să se ceară și chiar pretinde să ni-se dea, cu atât mai virtos, că și clerul și poporul român gr-cat. anual varșă în visteria statului sume considerabile de bani, și așa cu drept cuvânt cerem și pretindem să ni-se dea din al nostru, însă cu acea rezervă, că superioritatea noastră bisericească să fie întocmai considerată și respectată ca a ev-reformatorilor și unitarilor, și sumele de bani ce se vor vota pentru preoții gr-catolici din arhieriea de Alba-Iulia și Făgăraș, acelea anticipative să se străpună Prea Venerabilului consistor arhiericean, ear' distribuie a celor să se lase la libera dispozițiune a Esclenției Sale și a Prea Venerabililor consistorialisti ca singuri competenți și îndreptățiți în asta privință și cari ca atari cunoșcui știu mai deaproape starea preoților arhiericeani, cari sunt aviași și trebuiesc a fi ajutați și salariați; asta e voința sinodului, ca condițiune »sine qua non«.

2. S'a decis, tot la propunerea numitului preot, că: »Fondul Vancean« al preoților deficienți să se mărească, cu ridicarea pe viitor a taxelor dela minimul de 5 fl. pentru preoți, și din casele bisericii noastre încă să se contribuie cu această sumă de 5 fl., ear' filiele să plătească câte 2 fl. 50 cr.

S'au censurat statutele fondului preoților tractuali, cari acceptându-se s'a decis, ca alăturare la protocol să se înainteze la Prea Venerabilul consistor.

Moștenitorul de tron

despre jocurile românești.

— Scrisoare particulară a »Tribunei«.

Ecica-română, 9 Nov. n.

În 3 Noemvrie n. a sosit Alteța Sa moștenitorul de tron Francisc Ferdinand de Este în Ecica, găzduit fiind tot la contele, de origine francez, Harnonsourt Felix, la care a fost și anul trecut tot în luna Noemvrie. Cât a sosit la noi în Ecica, pe la 12 ore din zi, după dejun, a și plecat la vânat însoțit de sora și nepota contelui, contesele Hardeg și în ziua aceea a vânat foarte multe vulpi. A doua zi ear' a mers la vânătoare de vulpi, dar' nu în același loc, ci mai departe către comuna Botoș. A treia zi asemenea a fost la vânătoare, dar' atunci a participat și prefectul comitatului Rónay, subprefectul Dr. Delimanics, protopretorul Daniel și deputatul cel mai mic al dietei din Pesta Dr. Pap Géza. Duminecă fiind în ziua a treia, au fost pofite pe seară toate naționalitățile să se prezente și să-și arete fiecare naționalitate portul și felul de jocuri, ca să le poată vedea încă odată moștenitorul de tron. Anul trecut s'a delectat asemenea în jocul diferitelor popoare de sub stăpânirea casei de Habsburg. Foarte bine au succed și acum jocurile acestea variate. Anul trecut jocul Românilor a fost primul și singurul care a satisfăcut pe deplin pe Alteța Sa imperială-regală. După el a urmat al celorlalte naționalități. Dar' cu totul a lipsit al țărănimei ungurești.

Anul acesta, ca să nu se desconsidere și să nu fie de nimic poporul maghiar, s'a început cu jocul unguresc, cu un câșdă de tot prost. Perordându-se după Unguri Nemji, Bulgarii (ăștia au jucat o »Ardeleană«), Sârbii, pe Români i-a pus dl. protopretor mai la urmă ca să fie, vezi Doamne, uitați de Alteța Sa Regală. Dar' Alteța Sa a știut din anul trecut, că Românii sunt popor brav și mândru în pitorescul lor port și nu i-a uitat. Din contră, de jocul Românilor și de acești Români s'a bucurat mai mult, esprimându-se într-una cu cuvântul românesc: »frumos«, »frumos«.

După jocurile naționalităților, 5 la urmă, s'a retras Alteța Sa la cină. A mai urmat în 3 zile vânătoare. În decursul alor 5-6 zile a pucsat peste 100 vulpi, puțini iepuri și niște pasări sălbatică. Mercuri la 11 ore a plecat Alteța Sa din Ecica. La plecare nu a mai fost așa singur, ca la sosire. Atunci venise încoșito. Acum la plecare l-au petrecut, ca și anul trecut, 40 călărești români, sprinteni ca șoimii, și afară de orașul Beșic, unde i-a stat trenul separat la dispoziție, unde s'au prezentat toți onorații comitatului, dela cari și-a luat rămas bun între uralele de »trăiască«, cari au amuțit pe răgușitele »eljen«-uri.

Chestiuni școlare.

Reuniunea »Mariana« în Bistrița.

— Raport special. —

— 10 Noemvrie n.

După-cum s'a fost anunțat la timpul meu și în »Tribuna«, în zilele de 5 și 6 Noemvrie a. c. s'a ținut în Bistrița adunarea generală a reuniunii »Mariana« cu sediul în Năsăud. Pentru prima-dată dela înființarea sa, a trecut această Reuniune peste marginile vicariatului Rodnei; ținându-și de astă-dată ședința generală în Bistrița.

Și aceasta s'a întâmplat în urma-re încorporării la această Reuniune și a învțătorilor gr-cat. din protopopiatul Bistriței și al Budacului.

Peste o sută de învțători din comitat, profesori dela gimnasiul din Năsăud, preoți, avocați și alți cărturari sunt membri ai acestei distinse Reuniuni, dela care mult se poate aștepta întru promovarea învățământului nostru poporal național. O mândrie națională te cuprinde, văzând un număr atât de frumos de muncitori în ogorul deșteptării poporului nostru întrunit într'un mănunchiu, pentru-ca împreună să chibzuiescă, reciproc să se lumineze și povătuiescă, asupra călei celei mai bune, mai scurte și mai curând ducătoare la fântă.

Conform programului, în 5 Noemvrie, la orele 8 a. m. membrii Reuniunii în corpore au asistat la serviciul dumnezeesc oficiat în biserica parohială din loc, de protopopul Bistriței dl. Silasi, asistat de un preot nou ordonat, care-și facuse șeptimăna de probă în Bistrița.

Mai erau de față și alți 2 preoți din vicariatul Rodnei, membri ai reuniunii »Mariana«.

Cântările în decursul sfintei liturgii au fost executate de corul Reuniunii de cântări din Bistrița și de corul plugărilor din Șoimș, sub conducerea magistrului T. Brătescu. Numai laude pot aduce atât coriștilor, cât și conducătorului lor pentru acurateța și armonia, în care au fost executate cântările în decursul misei.

Sfârșindu-se slujba d-zească pe la orele 10 și jumătate s'au întrunit membrii Reuniunii și ceilalți oaspeți, în mare parte inteligenți din Bistrița în școala confes. gr-cat. din Bistrița, pentru-ca să asculte prelegerea practică din învățământul intuitiv a dlui învțător Bogdan: »Tractarea mărului«.

Dacă pucea dl Bogdan în predarea prelegerii sale pe lângă puțin sânge rece, cu mai multă atențiune și într'un mod mai sistematic și cu un ton mai domol, ținând cont și de acustica sălei, se putea zice că prelegerea a fost pe deplin succasă. De altcund dl Bogdan e un învțător tiner, zelos și rvinător de a se perfecțiune și ceea-ce acum nu i'a succed pe deplin, fi va succede în viitor, după-ce va fi făcut mai multă praxă.

Terminându-se prelegerea practică la orele 11 a. m., se esmiste din corul învțătorilor o deputație de trei, care să invite pe președintele reuniunii »Mariana«, pe rev. domn vicar dela Năsăud Dr. Ioan Pop să deschidă ședința.

Mergând cu toți în frumoasa și spațioasă biserică românească din loc, unde sosit și rev. domn vicar și ocupând locul presidial înconjurat de biroul Reuniunii, în prezența numeroșilor membri ai Reuniunii și a unui distins public de domni și doamne din loc, prin o cuvântare meduoasă predată cu mult tact și vervă oratorică declară ședința de deschisă. Se cetește apoi apelul nominal. Se alege comisiunea verificatoare, comisiunea critisitoare, comisiunea pentru înscrierea de membri noi.

Se cetește prin secretarul Reuniunii, dl Grivase, director la școala fundanțională din Năsăud, raportul anual despre activitatea Reuniunii »Mariana«. Din raport s'a putut vedea, cum Reuniunea pe zi ce merge dă tot înainte.

Urmează după acestea raportul cassarului prin dl Seni, învțător la școala fundanțională din Năsăud. Din acest raport ni-am putut eărăși convinge, cum și în cele materiale Reuniunea mereu progresaază sub conducerea înțeleaptă a biroului ei, ceea-ce numai spre laudă fi poate servi.

La propunerea biroului și în vedere meritelor câștigate pe terenul învățământului, Reuniunea între șgomotoase urări de »să trăiască« proclamă de membri onorari ai sei pe domni Ioan Papiu, canonic și preposit capltular în Gherla și pe G. Munten, profesor preparandial în Blaj, ceea-ce prin telegrame trimise li-se face cunoscut.

Urmează apoi în conformitate cu programul zilei cetirea disertațiunilor anunțate. Se cetește mai întâi disertația dlui Chila, învțător în Bistrița: »Cultura și moralitatea«, care din partea membrilor Reuniunii și a oaspeților de față a fost cu interes ascultată și bine primită.

Cu acestea fiind timpul înaintat ședința se ridică, anunțându-se continuarea ei pe a doua zi, 6 Nov., la 8 ore a. m.

Prânzul.

Pe la orele 1 p. m. ne-am întrunit cu toții la prânzul comun aranjat în sala spațioasă dela »Geverbe-Verein«, situată pe promenada orașului.

Mese întinse și cu belșug încărcate ne așteptau, pentru-ca după o obosală mentală de o jumătate de zi să ne restaurăm. O tarafă de lăutari bine aranjată ne-a delectat în decursul prânzului cu cele mai frumoase cântece naționale. Aproape 100 de inși au luat parte la acest prânz comun. Membrii reuniunii »Mariana« în frunte cu președintele ei rev. domn vicar Dr. Ioan Pop, toți advocații români din loc și alți distinși onorații, cari cu o rară bunăvoință ne-au primit și însoțit în decursul celor două zile petrecute în Bistrița. N'au lipsit nici toastele dela această masă, fiind care de care mai frumoase și mai meduoase.

Singur toastul dlui Todoran, învțător în Monor, prin o întorsătură nepotrivită ne-a făcut puțin sânge rău, lăudând mai mult de cum ar fi trebuit meritele dlui inspector regese comitatens de școale Csernatony Gyula pentru înaintarea învățământului poporal din comitat, »merite«, cari pe noi de multe-ori ne pun pe gânduri de soartea școalelor noastre confesionale. Sfârșindu-se prânzul către orele 3 p. m., cu toții ne-am fotografiat, ca să putem avea o suveniră dela această frumoasă adunare.

Concertul.

Pe orele 8 seara eram invitați la concertul urmat de joc, ce »Reuniunea română de cântări din Bistrița« îl aranjase întru onoarea și sârbătorirea zilei.

Erau aproape 8 ore când intrai în sala concertului dela hotelul central (orășenesc) din Bistrița. Sala era tixită de public. Dame distinse din Bistrița și domni, măiestri și plugari, ear' ca oaspeți membrii reuniunii »Mariana«. După orele 8 îndată se începe concertul, esecutându-se următorul program:

»Cucule cu peană sură«, quartet, cor mixt de G. Dima. — »Zisa a badea«, sextet, cor mixt de G. Musicescu. — »Spiritul«, quartet, cor mixt de B. Severin. — »Străinul«, duet, cor mixt de T. Doinescu. — »Brul popilor«, sextet cu solo, cor mixt de G. Musicescu. — »Copila de la Română«, poezie de I. Vulcan, declamată de Maria Rus. — »Nu-i dreptate«, opt voci, cor mixt de G. Dima. — »Vino cu mine«, terțet, cor femeiesc de T. Doinescu. — »Junimea parisiiană«, quartet, cor mixt de G. Adam. — »Ifig călare«, anecdotă de Th. Speranță, predată de T. A. Bogdan, învțător. — »Fântână cu trei izvoare«, quartet, cor femeiesc de T. Doinescu. — »Bagă Doamne luna'n nor«, sextet cu soli, cor mixt de T. Popovici.

Având în vedere, că corul »Reuniunii române de musică din Bistrița« e un cor tiner, compus de present numai din țărani, țărance și măiestri, concertul a reușit peste așteptare de bine. Ceea-ce numai spre laudă le poate fi atât coriștilor, cât și magistrului, dlui T. Brătescu.

O singură observare aș avea de făcut la acest loc și aceea ar fi: Ca dl Brătescu pe viitor piesele compuse de T. Doinescu, cari atât ca compoziții, cât și ca armonie s'au documentat a fi de tot slăbuțe, să le eschidă din repertoriul d-sale și atunci sănt sigur, că concertele ce le va aranja vor reuși și mai bine. — Bine a fost declamată și poezia »Copila de Română«, de I. Vulcan, din partea copilei țărance Maria Rus. Nu puțin haz și ris ni-a cauzat și dl Bogdan, învțător în Bistrița, prin predarea anecdotei de Th. Speranță »Ifig călare«.

Finindu-se concertul către orele 10 s'a început jocul, care a durat până în ziua.

A doua zi.

A doua zi, 6 Noemvrie, s'a continuat ședința reuniunii »Mariana«, făcându-se rapoartele diverselor comisiuni alese în ziua trecută, cetindu-se mai multe disertațiuni, cari toate au fost bine primite și alegându-se vicepreședintele Reuniunii. Cătră orele 12. a. m. sfârșindu-se ședința și mulțamiți de cele-ce am văzut și isprăvit ne-am depărtat din Bistrița, ducând cu noi o frumoasă suveniră din acest oraș și dela Românii ce locuiesc într'insul.

Cronica zilei.

Sibiul, 13 Nov. n.

Memento. 15 Noemvrie: Concurs de comptabil la »casa de păstrare« în Seliște. — Concurs de veterinar în Cristian și Vulcan, comitatul Brașov.

16 Noemvrie: DAMELE române din Timișoara, petrecere în favorul școlarilor săraci. — Desp. Caransebeș al reun. inv. din diecesa Caransebeș, adunare în Caransebeș. — Aleg. dep. cler. congresuali în diecesa Caransebeșului. — Comitetul desp. Sătmăr al »Astrei«, ședință în Seini.

17 Noemvrie: Concurs de notar comunal în Vălcovăț, pretura Vârșet.

18 Noemvrie: Desp. Bilia al reun. inv. gr-cat, adun. în Alecuș. — Desp. Alba-Iulia al reun. inv. gr-cat, adun. în Oieidia. — Desp. Reghin al reun. inv. gr-cat, adun. în Chihirlul-inferior.

19 Noemvrie: Adun. gen. a Reun. femeilor rom. din Brașov. — Concertul Reun. de cântări din Seliște. — Petrecere în Borgo-Prund în favorul casinei. — Aleg. de deputați congresuali mireni în diecesa Caransebeș.

La congresul național-bisericesc pe ciclul 1900—1903 sunt aleși deputați din cler, în arhiepiscopie, ases. cons. Nicolae Ivan, presb. Avram Păcurariu, presb. Vasile Damian, ases. cons. Nicolae Cristea, presb. prof. Gregoriu Pletos, ases. cons. Zaharia Boiu, presb. Vasile Voina, presb. Iuliu Dan.

La sinodul arhiepiscopescan gr.-cat. corpurile didactice dela școalele medii din Blaj vor fi reprezentate prin profesorii Ioan German și George Muntean, distr. protop. Blaj prin parohul Isidor Albin, distr. Biia prin parohul Iosif Lita, distr. Morlaca prin parohul Iuliu Truța.

Lege industrială. Patrioticele aduc știrea, că ministrul de comerț Hegedüs a compus o nouă lege industrială, pe care o va prezenta parlamentului în decursul săptămânii ce vine. E vorba să se acorde prin legea aceasta mari favoruri industriei indigene, care va fi împărțită de cele mai mari favoruri posibile din partea statului. Sigur, că și legea aceasta va fi cu chițibușuri, ca cele mai multe legi ungurești, și favorurile ce le acordă se vor estinde numai asupra — Maghiarilor!

Constituirea societății de lectură dela institutul ped.-teologic din Arad pe anul școlastic 1899/1900, s'a făcut în 6/18 Octombrie 1899 sub prezidiul Preacuviosiei Sale dlui Augustin Hamsea, director, în modul următor:

Vice-președinte și președ. comitetului: Ioan Iercosan, cl. c. II.; secretar: Ioan Ardelean, cl. c. II.; notar: Iuliu Lazarescu, cl. c. III. și Nicolau Mița, ped. c. IV.; bibliotecari: Victor Fizegan, cl. c. I. și Traian Givulescu, ped. c. IV.; controlori: Dionisie Mateș, cl. c. III., Teodor Roxin, cl. c. I. și Petru Coltea, ped. c. IV.

Comisia literară: Lazar Vraciu, cl. c. III., Constantin Mihulin, cl. c. II., Octavian Tămășdan, cl. c. I., Iosif Neagrău, Mihail Ursu, Antoniu Nevrenco, ped. c. IV., Nicolae Cristea, Atanasie Sirco, ped. c. IV.

Maj. Sa regele Belgiei a conferit dlui locotenent-colonel Grădescu, fost atașat militar al României la Paris și Bruxelles, ordinul Leopold în gradul de comandor.

Maiestatea Sa regele Belgiei a mai conferit ordinul Leopold în gradul de cavalier eminentului nostru naturalist Racoviță, care a făcut parte din expedițiunea belgiană la Polul-sud pe vaporul Belgica.

În ceroul electoral al Zlatnei se va alege un membru în congregația la 27 Noembrie a. c., după ce fostul membru Dr. Korácsy Miklós prin depunerea sa și-a pierdut dreptul de membru. Așa sună decizia comisiei de alegere comitatensă.

Avis Românilor!

Aa.

Declarație. Primim următoarele: Hațeg, 12 Nov. 1899. În nrul 240 din 12 Nov. al „Tribunei” s'a publicat o notă despre Dr. Gavrila Suciu, adv. în Hațeg. Doctor Suciu mă suspicionează pe mine ca autor al acelei notițe. Deja azi m'a interelat și a spus-o și altora. Dar fiindcă eu nu vreau și nu mă pot mândri cu penele altuia, vreau publicați-mi și adevărit-mi și d-voastră declarația, că nu eu sunt autorul notiței din chestie. Dau declarația, nu pentru că nu aș scris-o și pentru că asigurându-l pe Doctorul Suciu despre asta, și el necrezându-mi, i-am promis declarația, mai ales că dacă eu aș scris-o, aș fi scris-o de mult deja și nu anonim și — pe lângă celalalte adevăruri din notița aceea, eu nu aș fi putut scrie frasa, pentru mine minciună, „noi cești dela sate”, fiindcă eu sunt dela oraș. Atât, și acum se mă creadă!

Victor Bontescu.

st. jur.

Din parte-ne constatăm, că nu dl Bontescu, și peste tot nu din Hațeg s'a scris notița.

† **Rozalia Stanciu**, văduva preoteasă a lui V. Gradoviciu, fost preot în Uileac, a răposat la 3 Noembrie în Nașidul-român. Însemnarea i-s'a făcut în 5 Noembrie.

O deplâng: Maria Vaida văduva lui Georgiu Stanciu, fost protopop în Naprădea, ca mamă; Gavrila Vaida, preot în Bobota, Stefan Stanciu, ca unchi; Liviu Stanciu, George Stanciu, Letiția Stanciu, ca frați și soră; Ioan Pop, Georgiu Maior, ca gineri; Georgiu Gradoviciu, advocat în Dej, Marta Gradoviciu, preoteasă văduvă; Anica Gradoviciu, Catia Gradoviciu, preoteasă văduvă, ca cumnați și cumnate. Veturia Pop. nepoată de fiică.

Institutul de bacteriologie și patologie din București. Noul clădir în care va fi instalat institutul de bacteriologie, sub direcția dlor Dr. Baboș și Cantacuzino, sunt aproape gata. Fațada pompoasă de pe cheul Dâmboviței, e în adevăr impunătoare. O construcție în stil modern, o adevărată podoadă a capitalei. Clădirile sunt co-

losale, — zicem clădiri, de oare-ce sunt vre-o 5—6. O frumoasă scară în marmură de Cararra ne duce în etajul al II-lea, unde se află un muzeu admirabil de o mărime respectabilă. Amfiteatrul pentru festivități e cât se poate de bine dispus pentru asemenea scop. Apoi amfiteatrul cel mic pentru cursuri, aparatele somptuoase în etajul I. și al II-lea pentru director și doctorul de serviciu, foyeruri, fumoirs, sală de pasperduș, spital pentru 50 bolnavi, cabinete de consultație, cabinete pentru observația bolnavilor, laboratorii grandioase pentru prepararea limfei sale, de operație, fermostate, electricitate, calorifere, în sfârșit toate sunt dispuse cu măiestrie de către dl arhitect Blanc. Vin pe urmă grajdurile particulare ale directorului, locuri rezervate pentru animale domestice, grădini admirabile, cari pot rivaliza numai cu grădinile Armidei. (Familia).

Congregațiunea comitatului Bistrița-Năsăud. La 30 Octombrie st. n. a. c. s'a ținut congregațiunea ordinară de toamnă a comitatului Bistrița-Năsăud, pertractându-se afaceri curente.

Adunarea — după-cum ni-se scrie — a fost bineș cercetată, ear' pertractarea a decurs neted, — după-cel lucruri mai momentose și mai adânc tăietoare în viața Românilor din comitat nu au fost la ordinea zilei. S'au reîntregit și ales câteva comisii, în cari membrii români de mai năpăd au fost realeși. Ajutoarele votate de câteva comune din fostul district al Năsăudului — din fondul pădurilor — în scopuri bisericești și școlare, s'au aprobat.

Principele Ferdinand al Bulgariei a renunțat la jumătate din lista sa civilă, pentru-ca bugetul statului să nu fie prea îngreunat.

Cosesc ca vara! Ni-se scrie din Sămbăta-de-jos (com. Făgărașului) cu datul 11 Nov. n., că pe un teritor mare, ce Sămbătenii au cumpărat dela erar pentru pășunat, oamenii cosesc și uscă la fân ca în luna lui Iulie. Părintele Vasile Mușat lucră zilnic cu câte 20 coșci... Tot semne de toamnă bună, zice corespondentul... Numai cât ploile de ieri, și azi nu vor fi tocmai potrivite pentru făcut de fân.

Despre ilustrata noastră. „Unirea” sub titlul „Noutăți” scrie următoarele: „Nici nu poate fi vorba sub rubrica aceasta de cât de noutăți, ei bine! afle dar' iubiiții nostri cetitori, că cele mai noutăți sunt niște prea frumoase cărți postale ilustrate, aparute de curând la „Tipografia” în Sibiu, cari reprezentă pe ministrul Baccelli roșind memorabilele cuvinte: „Vă salut pe voi, o neînvingător Români! Voi stăteți o pagină deschisă din marea carte a Romei!” Se vede în ilustrație ministr. Baccelli, delegația română, Urechă, Ioculescu, d-na Smara ș. a.

Patriarhul Antiochiei. Sultanul a înțarit alegerea lui Meletiu de patriarh ortodox în Antiochia.

28 ani în leagăn. Săptămăna trecută s'a făcut în Stockerau înmormântarea Mariei Schumann, care 28 ani a stat în leagăn, din care acum s'a mutat în mormânt. Trunchiul trupului îi era normal, asemenea și capul, ear' fisio-nomia făcea impresie de băiat frumuseț, picioare însă nu avea mai de loc, abia erau cât ale unui nou născut. Graiu nu avea, ci numai gângăvia ca băieții mititei. 28 ani a zăcut în leagăn, nutrită fiind cum nutrești copilașii de leagăn.

Vindecarea orbiei. O revistă franceză spune, că Petru Stiens, savant rus, care trăiește în Lodra, a inventat un aparat electric cu ajutorul căruia poate reda facultatea de vedere chiar și orbilor din naștere. Invenția lui Stiens se bazează pe împrejurarea, că omul nu cu ochiul vede, ci cu creierul: dacă putem deci conduce la creeri imagini fără intermedierea ochiului, orbul va vedea tot așa de bine, ca și cei cu ochi teferi.

Pe linia Copșa-mică—Sibiu dela 15 Noembrie n. se vor introduce în mersul trenurilor modificările următoare: trenul de persoane nr. 7302 va pleca din Copșa-mică noaptea la 2 ore 21 minute; sosește la Agărbiciu halta nr. 5 la 2 ore 36 m. (pausă 1 minut), la Seica mare 2 ore 47 m. (pausă 1 minut), Seica-mare halta nr. 8 la 2 ore 53 m., Vesud halta nr. 10 la 3 ore 2 m., Loamneș 3 ore 19 m. (pausă 5 minute), Oena halta nr. 19 la 3 ore 43 m., Oena-Sibiu halta nr. 3 la 3 ore 49 m. (pausă 1 minut), Suramă halta nr. 22 la 3 ore 55 m., Sibiu-Fabric halta nr. 25 la 4 ore 7 m., și Sibiu (gară) la 4 ore 12 m. dimineața.

„Sfârșitul lumii.” Conform calculărilor astronomilor, azi (13 Noembrie) avea să treacă prin orizontul nostru cometa Bielă, din ce vre-o câțiva fricoși prevesteau sfârșitul lumii. Pentru a observa trecerea cometei a sosit la Iași dl Howyan, membru al societății de astronomie din Paris. În același scop va sosi la Iași — după-cum spune „Epoca” dto 11 Nov. — și un renumit astronom german. Observația se va face de pe turul Goliei.

„Finanțele României.” Sub titlul „Die Finanzen Rumäniens”, a apărut la Stuttgart (librăria I. G. Cotta) o interesantă broșură de dl George D. Creangă. Broșura care cuprinde 150 pagini comprese și dese, este estrasă din revista specială pentru finanțe: „Finanzarchiv” a profesorului universitar G. Schanz. Faptul că prof. Schanz a publicat acest studiu garantează despre valoarea lui. O altă garanță este numele tinărului autor dl Creangă, ale cărui studii asupra țărânului din România, și asupra sistemului român de impozite, este cunoscut cetitorilor nostri. Dl Creangă face cunoscută starea finanțelor române pe baza datelor verificate ale anilor 1890—1897/8. În sfârșit exprimă dorința unei reforme a impozitelor directe, temă asupra căreia promite un studiu special.

Data fiind nenorocirea crizei economice, în urma marelui secete, din România, broșura dlui Creangă are o înaltă valoare actuală, ceea-ce tinărului de bună speranță, dl Creangă îi face îndoită cinste.

„Foia Diecesană” publică despre *Almanachul învțătorului român* o recensiune elogioasă de inv. G. Cătană.

Milioane vândute la licitație. În biroul notarului public Sigismund Rupp din Budapesta s'au vândut Marți la licitație publică acțiuni în valoare nominală de 3,982,300 fl. Creditori erau casele de bancă „von Erlanger et Söhne” și „Gebrüder Sulzbach” din Frankfurt, în favorul cărora *Csödvölcsky Lajos*, fostul proprietar și redactor al lui „Egyetértés” vînduse ca amanet 39,823 acțiuni la 100 fl. dela căile ferate Dobrița — Füzesabony — Óhat — Polgári, emise în 16 Decembrie 1889. Licitanții n'au fost, căci vadiul de 398,230 fl., nu fiecine îl poate pune. Singură „Budapesti Bankgyesület Részvénytársaság” a licitat. Licitarea s'a făcut separat pe fiecare acție; prețul de esclamare a fost 50 fl. La 11 ore licitația se terminase deja, ear' acțiile (39,823 la 100 fl. nominal) erau ale societății pestane numite mai sus, care le-a cumpărat cu câte 57 fl. 50 cr. Adece valoare nominală de 3,982,300 fl. s'a vîndut pe preț real de 2,289,822 fl. 50 cr.

Anglia va fi mîntuită! Treizeci de Greci, — am zis 30 de eroi — s'au hotărât a pleca în ajutorul nenorocitului popor, amenințat a deveni într-o zi un popor prizonier al Burilor. Vineri, 10 Nov. n. — ne spun ziare din București — cei 30 eroi, tot rezerviști cari au făcut serviciul militar în Grecia, s'au anunțat în Brăila, la consulatul englez ca voluntari pentru a lua parte la războiul contra Burilor. Grecii — contra Burilor! Eată ridicolul situației internaționale! Grecii bătuiți de Turci, contra Burilor, cari bat pe Englezii. Grecii, cari abia s'au odihnit după sănătoasa fugă dela Larissă, aleargă la război în ajutorul Englezilor! — Un serviciu le vor pute face de sigur. Englezii se vede nu știu fugi, de aceea devin prizonieri ai Burilor. Acum au dela cine învță — fuga. De nu se va sfîrși lumea până atunci...

Tradare. Abia de ieri s'a declarat Amorul meu în șopot, Și ea își bate gura 'n sat Mai rău decăt un clopot.

Ciriplie.

MAI NOU.

Miscarea clerului unit.

Sinoadele protopopești gr.-catolice decurg în ordine frumoasă în toată arhiepiscopia. Toate iau hotărâri demne. Dar e cu atât mai de mirat, că în celelalte diecese nu se observă nici o mișcare. Ca-și-când în celelalte diecese nu s'ar impune cu aceeași urgență aceleși chestiuni grave. E înveselitor a vedea că într-o parte a diecesei de Gherla clerul se mișcă, dela sine, fără a mai aștepta avis dela episcopie. S'au ținut sinoade protopopești în două tracturi: tractul Naprădei, în com. Purcăreț, și tractul Giulei în Valasut. Ambele au luat poziție în chestiunea autonomiei și au cerut convocarea sinodului diecesan.

Interesant e sinodul tractului Almas (archiepiscopie) ținut în Nierja; pe lângă alte rezoluțiuni frumoase acest sinod cere, ca Metropolitul să angajeze la luptă și diecesele sufragane. Măne vom publica un detaliat raport, ce ni-s'a trimis.

Ultime știri.

Viena, 13 Noembrie. Pertractările între comisiunile pentru cuotă s'au terminat fără rezultat. Joi se vor continua pertractările în Budapesta, fiind speranță că se va ajunge la înțelegere.

Budapesta, 13 Noembrie. La sesiunea Dorogh s'a întâmplat ciocnire de trenuri. Trei pasajeri sunt grav răniți ear' răniri ușoare au primit mai mulți. Moarte nu s'a întâmplat.

Tribuna Literară.

În atențiunea corurilor.

10 cântări de ale lui Vidu. — Albumul de cântări al lui Șorban. — Un obicei rău. — Urmările lui rele.

Am anunțat deja „Albumul de cântări” al dlui Șorban. Putem anunța acum că peste o săptămână va apăre o nouă broșură, ce va cuprinde zece coruri din cele mai frumoase ale dlui Vidu din Lugoj. Anume: trei coruri pentru școlari (pe trei voci), trei coruri bărbătești (pentru patru voci) și pentru coruri mixte (pentru 5, 6 și 7 voci); între aceste din urmă și „Lugojana”, „Răsunele Ardealului” etc. Atât la corurile școlare, cât și la cele bărbătești și mixte, — câte un cor are și acompaniament de pian. Prin introducerea pianului între aceste coruri, se dă prilej pianistelor de a cunoaște literatura corală română, carea e oglinda culturii musicale la toate popoarele.

Din considerațiuni finanțiale, broșura dlui Vidu va apăre în puține exemplare, deci cine nu voeste ca să rămână fără de ea — să grăbească cu comanda.

Cu această ocaziune, nu putem să nu atragem atențiunea *dirigenților de coruri* asupra unei rele datini practicate de unii dintre ei, și anume: Mulți au datina că descriu dela alții piesele deja tipărite; așa, că un cor cumpără piesa, dozece o decopiază. Avem casuri concrete, ca biserici bogate au lăsat la unii și la alții ca pe un preț bagatel să decopieze liturgii tipărite, pentru-ca esemplarele tipărite se stee în pod la autor, ear' el, autorul, se plătească cu abnegație la datorii făcute cu tipărirea opusului său.

În modul acesta nu vom împințena pe compozitori ca să lucreze. Acei cari comit astfel de lucruri, decopiază piesele tipărite, fac rău și dezvoltăreii muzicii române, dar' și loruși, de oare-ce cu descrierea se comit o grămadă de sminteli așa, încât nu te miră că compoziția respectivă e numai batjocorită la esecție și nu cântată cinstit. Urmarea aștorfel de esecțiuni e răceala auditorului și apoi descurajarea coriștilor; de unde apoi de regulă urmează desființarea corului, care în loc să-și fi format fond pentru procurare de piese necesare, — vieța unui cor, — din banii câștigați prin producțiuni, a căutat a trăi lumea d'albă, — căci, vezi Doamne, compozitorii sunt datori a-i provede cu piese gratuite. Așa nu e bine! Să grăjim a încuraja mai mult pe compozitorii nostri înca! prin aceea, ca să nu-i aducem la sapă de lemn, și atunci putem fi siguri că ei ne vor produce multe lucruri bune și frumoase. Așa sîntem aplicați a crede, că și dl Vidu după aceste zece coruri de soi ca „Lugojana”, — ne va mai da și altele zece. Prețul broșurei actuale a dlui Vidu e: 6 coroane (30 cruceri cântarea), și se capătă la autor.

INFORMAȚIUNI.

„Traian și Dochia.” La concursul pentru „marele premiu de strănătate” al școlii de Bele-Arte din București, secția sculpturii, dintre 6 concurenți a obținut premiul tinărul sculptor Constantin Dumitrescu. Problema concursului a fost „Traian și Dochia” după poema lui Asaky. Atât concepția, cât și esecutarea acestei sculpturi de concurs arată, că în C. Dumitrescu româ-nimea va avea cu timpul un sculptor-artist.

„Rapsodul dela Dâmbovița.” „Le Rhapsode de la Dambovitza” este titlul unui volum de poezii populare române, adaptate ca un întreg original, ce a publicat d-șoara Elena Văcărescu în Paris. Presa franceză îi face elogii. „Revue Bleue” publică o lungă recensiune despre acest volum.

Conferențele Ateneului, vor începe pe la finele lunii Noembrie. Prima conferență o va ține dl N. Xenopol. Dl V. A. Urechă va ceti la deschiderea acestor conferențe, o dare de seamă, despre activitatea societății Ateneului pe anul 1890—1900.

„Familia.” Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Abonament pe an 8 fl., pe o jumătate de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei. Anul XXXV., nr. 44 din 12 Nov. n. are următorul cuprins: Dragoste oprită, de Hero. — Dîmneța (poezie), de Sân-Petreanul. — Nebunul, de V. E. M. — Frunzele (poezie), de N. Rădulescu-Niger. — Bobocul (poezie după Miza Schaffy), de Elena din Ardeal. — Originea numelui America. — Descăntec (din Coroiu), adunate de Iosif Stanca. — Poezii populare de pe Câmpie, adunate de V. V. Suciu. — „La Saloni”: Impresiuni de toamnă, de Stelian. — Știri literare, teatrale, artistice, musicale, bisericești-școlare și sociale.

Ilustrațiuni: Nicolae I. Clureu (portret) și „Sfârșitul tragediei” (tablou) — cu explicații, resp. biografie.

FELURIMI.

Dela Polul-nordic. „Stella Polare” cu expediția printului Italiei e în cale spre Polul-nordic. Între membrii expedițiunii este și un anume *Petișax* din Aosta, care dela *Cap-Flora* scrisese odată epistolă familiei sale. Acum familia a primit o a doua epistolă, pe care „Gazetta del Popolo” o publică în întregime. Eată epistola:

Britishean Canal, pe bordul *Stellei*.

Polare, la 6 August 1899.

Iubită Elisă și copiii mei!

Sper că în astă-seară ne întâlnim cu corabia norvegiană *La Capela*, plecată întru căutarea expediției americane a lui Wellmann. Corabia o vedem deja de mai multe zile, fără să fi putut ajunge în apropierea ei. Azi însă există speranța de a ne întâlni, și în cazul acesta le voi preda scrisoarea destinată ție.

Mulțumită lui Dumnezeu, sîntem bine. Zilele și săptămânile trec fără năcaz. Dimineața la 7 ore ne sculăm, luăm cafeaua, apoi dăm de mâncare cânilor. Peste zi curățim, fumăm, mîncăm, și ne ospetăm; unii își omoară vremea cu joc de cărți ori de domino; după cină cetim, apoi ne ducem la culcare, pentru-ca mîne-zi se continuăm trîndăvia. Nici-cînd în viața mea nu am durmit atîta și n'am avut parte de mîncări așa escelente, ca acum. Nici nu știu, cum o să mă dedau earăși cu sîrăcia, dacă mă voi reîntoarce acasă.

Timpul e frumos, ger nu avem. Termometrul încă nici-odată nu a scăzut sub zero. Ieri am avut căldură de 10 grade. Aspect uimitor de frumos dar strălucitorii munți de gheață, așa că chiar și noaptea ne sculăm, ca să ne delectăm în priveliștea lor. În 26 Iulie am plecat dela *Cap-Flora* și de atunci înaintăm încetinel, așa că nici la gradul 81 nu am ajuns încă. Navigațiunea e anevoioasă, fiindcă numai cu mari greutate și pe lângă colosală grijă putem vîslî printre munții de gheață.

Luorul cărmaciului nu e nici-decum ușor, căci pe cînd vaporul și-a deschis după chiu și vai cale printre doi plutitori munți de gheață, se trezește deodată numai, că de nouă fi este închisă calea. În astfel de casuri vaporul e mînat îndărăt, apoi e slobozit cu toată puterea asupra mormanului de gheață, care se sfarmă cu mare sgomot și prărituri, fără-ca vaporului să i-se întempe vre-o stricăciune.

Cînd această manevră nu succede, ne scoborim de pe vapor toți și tăiem cale cu ciocanele. De multe-ori gheața se adună așa de multă în jurul vaporului, încât ajunge până la punte și s'ar păre că stă să facă praf și țanduri din corabie. „Stella Polare” însă resistă miraculos tuturor atacurilor. E veritabil berbec de sfărmat gheață vaporul acesta. Dacă nu-i succede se dee asalt și s'o sfarme, sare pe ea și astfel o sfarmă. Trupurile noastre însă sînt toate vîlcede, fiindcă la astfel de sărituri noi ne isbim de păreții caitelor ca mîngea.

Printul e totdeauna pe puntea corăbiei și observă; une-ori nici pe timpul mîncării nu se departă de acolo. Îndată-ce zărește vr'o cale deschisă, dă avis cărmaciului, ca să înaintăm mai repede. Așa cred, că încă în decursul lunii acesteia vom ajunge la locul acela, unde avem de gînd să petrecem iarna.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Marți, 14 Noembrie n.

Reprezentăție de adio a cântăreței de operă Lili Lejo.

TRAVIATA.

Operă în 3 acte, de G. Verdi.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 13 Noembrie n. 1899.

Hotel „*Impăratul Romanilor*”: Szemery, fotograf, Jakab cu fiica, caffetier, din Brașov; Diamant, neguțtor de vin din Teiuș; Temes-vary cu soția, oficial forest, din Sebeșul-săseș; Glück, comerciant din Alba-Iulia; de Neuhold, general-major din Brașov; Lengyel, major din Ibașfalău; Alexi, oficial din Cluj; Raab, inginer din Lipsa; Noss din Brünn, Heller din Viena, comercianți; Vera din București, Vulu cu soția din Șoimșul-român, Birescu din Făgăraș, privatieri; Barosay, inspector din Deva; Glega, intendant militar din Zara.

Hotel „*Neurhiner*”: Metzner, major din Kapusvár; Fernengel, căpitan din Cluj; Justely, sublocotenent din Alba-Iulia; Dr. Nemes, director din Făgăraș; Ciureu, libră, Horváth, fabricant, din Brașov; Teisan, inginer din Cănești; Trandafir, privatier din Cărtășoara; Szivo, căpitan din Kecskemét; Hidvagh, farstier sup. din Alba-Iulia; Klein, locotenent din Viena; Ivan, notar din Sebeșul-inferior.

Hotel „*Meltzer*”: Langhammer, inginer din Mercurea; Gruninger, voiajor din Viena; Savu, proprietar din Cetate; Dr. Comșa, medic din Seliște; Aiteanu, preot din Hidv.

Bibliografie.

A apărut:

Tragedia Calvarului, de abbé Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj. Edit. societății, tiparul „Tipografiiei”, societ. pe acțiuni în Sibiu. Preț: 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într-un stil superb, *divina tragedie* a Mântuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștin, obicnuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scrierilor sfinte, este caracteristica eselenței traducerii, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfășoarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografiiei” noastre. Ear' broșurarea în stil antic, franțuzesc, îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învălișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu infășoară așa de elegantă, demnă, atrăgătoare.

Se poate procura și dela librăria noastră. Și credem, că nu numai preoții, pentru cari are un preț deosebit, ci toți iubitorii de lectură bună și frumoasă, domni și dame, se vor grăbi a și-o procura.

A apărut: Almanahul Reuniunii învățătorilor dela școlile confesionale gr-or. din diecesa Caransebeșului, edat din prilejul adunării generale iubire, ținute în 22 și 23 Septembrie 1899, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui *Constantin Diaconovici-Loga*. Un volum elegant de 232 pagini 8° mare, hârtie fină velin, tipar frumos, cuprinzând rapoartele adunărilor generale dela înființarea Reuniunii până în 1899, raportul despre inaugurarea monumentului și cuvântările, unsprezece disertațiuni din sfera instrucțiunii și educațiunii, sentențe, telegramele de felicitare la inaugurarea monumentului și conspectul ajutoarelor date de Reuniune învățătoreselor veduve. A apărut în tipografia diecesană din Caransebeș. Preț 1 fl.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 13 Noembrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.18	vend.	9.24
Lire turcești	"	"	"	"
Imperiali (16 R° aur)	"	18.95	"	19.05
Ruble rusești 100 a	"	126.75	"	127.75
Galbeni	"	5.55	"	5.70
Napoleon-d'ori	"	9.55	"	9.59
100 Marco germane	"	58.57	"	59.07
Livre sterling	"	12.—	"	12.10

Bursa de Budapesta.

Din 11 Noembrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	116.—
" " " 4%	95.20
" ung. val. cor. 6%	119.50
Imprumutul căilor ferate ung.	118.50
Bonuri rurale ung.	94.10
" " " " "	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	163.—
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	187.75
Renta de hârtie austriacă	99.05
" de argint austriacă	99.—
" de aur austriacă	117.25
Losuri austriace din 1890	134.75
Acțiunile băncii austro-ungare	90.—
" " de credit ung.	376.50
" " de credit austr.	373.50
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.68
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.97
London 10 Livre sterlingi	120.67

Bursa de Viena.

Din 11 Noembrie n. 1899.

Renta de aur 4%	116.40
Renta ung. v. c. 4%	95.25
Imprumutul căilor ferate ung.	119.60
Bonuri rurale ung.	118.50
" " " " "	98.80
Renta de hârtie austriacă	99.55
" " argint austriacă	99.20
" " aur austriacă	117.40
Losuri austriace din 1890	134.75
Acțiunile băncii austro-ungare	90.8—
" " de credit ung.	374.—
" " de credit austr.	370.—

Bursa de București.

Din 27 Octombrie v.

5% Renta perpetuă	4%	Fonc. rur.	79 1/2
5% " am. 1881 97 1/2	5%	" urb. Buc.	86 1/2
5% " " 1892 99	5%	" Iași	80 1/2
5% " " 1893 99		Banca Naț.	2400
5% " " 1894 82		" Agricola	290
5% " " 1899 85		" României	—
5% " " 90.94 87		de scont	238
5% " " 1896 88 1/2		Dac. Rom.	412
5% " " 1898 88 1/2		Națională	425
Convertite rurale		Patria	—
5% Obl. c. B. 1883		Canstrucții	60
4% " " 1890		Basalt artificial	—
5% " " 1895		Tramv. nou	—
5% Fonc. rur.	91 1/2	Baia centrală	101

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Cine vrea să câștige

400 mărci (circa 250 florini)

câștig lunar, *garantat*, cinstit și fără risic poate se câștige, aceia care își trimit adresa și o marcă postală sub V. 21 la Annoncen-Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lindenau. [315] 12—52

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

„POESII”
DE
IOAN N. ROMAN.

Preț 50 cruceri.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Teoria Dramei

cu un tractat instructiv despre frumos și artă

de
Dr. Iosif Blaga,

profesor.

Preț 1 fl. 80 cr. inclusive 15 cr. porto

Pentru fiecare cuvânt se plătește 1 cr.
Pentru cuvintele tipărite gras 2 cr.
Taxa de inserțiune se poate trimite și în mărci postale.
Pentru anunțurile cu adresă sau post-restante se plătește timbru 30 cr.

MICA PUBLICITATE

Pentru știri mărunte, întrebări, corespondență, informațiuni, anunțuri, reclame etc.

În cancelaria

dlii Traian Radu, notar cerc. în Feneș (u. p. Zlatna) află imediat aplicare un tinăr — ca practicant. Honorar: 1. 10 fl. lunar. 2. 25% din lucrările private. 3. Cost, cuartir și spălat.

Oferenții să-și dovedească calificația, etatea și ocupațiunea avută până acum.

(110)

Bubuitul tunurilor

în lupta din Transvaal se perde cu totul în fața sgomotului de entusiasm produs prin apariția cărților postale cu ilustrații românești și mai ales ale aceleia cu „*România la Roma*”, apărute în editura „Tipografiiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Și cu toate aceste „Tipografiia” vinde cărțile ilustrate numai cu câte 5 cr. exemplarul. La cumpărări mai mari dă rabat potrivit.

(111)

A apărut!

— Almanahul dascălului român. —

Și dacă vrei a învăța
Un teanc de lucruri bune,
În altă carte nu căta,
Că n' *Almanach* se spune!

Și dacă vrei să-l abonezi
Și să te miri într'una
De câte n'vești, de câte vezi,
Ascultă de „*Tribuna*”!

Cu grabă mare, până n' zori,
Dă fuga pe la postă
Și ne trimite bănișori —
— *Un zlot* — atâta costă!

*

Un tinăr

român, din familie bună, și cu pregătirea necesară, își caută aplicare ca cală într-o băcănie. A se adresa la administrație.

(103)

Un bărbat

în vîrstă de 35 ani, neguțtor în cel mai mare oraș din Transilvania, june, cu o prăvălie dintre cele mai frecventate, de condițiune stabilă, cu proprietate de cel puțin 8000 fl., dorește a face cunoștință cu o fată ori veduvă fără copii, din familie bună, econoamă model și cu o avere de 5—6000 fl. Dori-toarele *cu gând serios*, să binevoiască a se adresa administrației ziarului sub agida „*Norocul*”. *Ținerea în secret e garantată cu onoare*.

rea. La scrisoare să se accludă fotografia cea mai nouă. Fotografia în 48 ore dela primire *se va retrimite* proprietarei.

(104)

Sămânță de in

în cantități mai mari se caută pentru cumpărare. Oferenții să se adreseze administrației ziarului „*Tribuna*”.

(105)

Un tinăr modest,

absolut de gimnasiu și trecut peste anul de voluntar, caută loc de *practicant* adjunct, la vre-un notar, sau pretură. S'ar aplica mai bucuros în comitatul Sibiului. Cunoaște bine limba română și maghiară, în parte și germană. Adresa la administrație.

(106)

Reîntors din Viena

unde cu multă sirguință am ales cele mai recomandabile *mărfuri de modă și manufacturi*, îmi permit a oferi pe lângă **prețurile cele mai ieftine**

Cele mai noue stoffe de mătăasă, lână, cheviot și postav pentru toilette de dame.

Tot felul de garnituri.

Mare asortiment în confecțiuni

ca: **Jaquette, Collarii, Mantille, Mantilette, în cel mai nou facon și foarte solid efeituite.**

Mare asortiment de blănării.

ca: **Colarii, Muffuri, Colliere, Boas și Capotte pentru patinaje** precum și

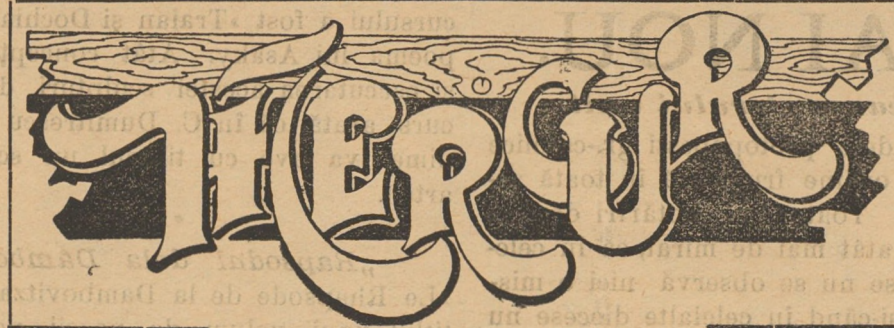
Toate soiurile de Tapete, Portiere și Perdele.

Tot felul de trebuincioase pentru croitori (Schneider-Zugehöre) cu prețurile cele mai moderate.

Un **practicant** (învățcel) încă se primește în prăvălia dlii

C. Nedelkovits

Piața-mare nr. 2.

Bancă și casă de schimb (zarafie)

societate pe acțiuni

BUDAPESTA, V., strada Dorothea nr. 12.

Prima tragere la sorți

loteriei de clase a V-a

reg. ung. privilegiată

se începe deja în 16 și 17 Noembrie. Losuri valabile la această sortire oferim cu prețurile originale, anume: [328] 12—15

los întreg	los jumătate	los pătăr	los optim
fl. 6.—	fl. 3.—	fl. 1.50	fl. —.75

Comandele se efectuează prompt.

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu vânzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

Din cauza părăsirii comerului și a strămutării din Sibiu

Vânzare totală

(Ausverkauf)

pe lângă controlă oficială conform deciziei magistratului orașenesc nr. 16498/1899.

Îndeosebi deamă de atențiune e împrejurarea, că în scopul desfacerei grabnice am dispus ca din toate **stoffele, fine, de lână de oaie**, de diferite sorte, trimise în deposit la

Atelierul meu de croitorie,

să se confecționeze **vestimente pentru bărbați și copii**, pe măsură. On. public are deci ultima și cea mai bună ocaziune a se aproviziona cu vestimente ieftine și bune, de confecțiune proprie și nu fabricate.

Ghete, pălării și ploiere, cum și toți ceilalți articli, cât timp va ține proviziunea prezentă, se vor vinde asemenea în **desfacere totală** (Ausverkauf).

Localul de prăvălie e de închiriat încă pe **cinci ani** următori.

Stelajurile și întreg aranjamentul prăvăliei sunt

de vânzare

cu prețuri ieftine.

Cu distinsă stimă:

Isak Ascher,

deposit de vestimente

[318] 4—15

Sibiu, strada Cisnădiei nr 4—6 în edificiul Comandei de Corp.

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu, vânzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuța,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire”, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan”, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan”, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
„Din goana vieții”, ediția III. (1895) fl. 1.75.
„Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane sterse”, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
„Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare”, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adresează:

„*Tipografia*”, societate pe acțiuni, Sibiu.